

Posudek magisterské diplomové práce

Jan Valeška:

Mobility management: tvorba plánů mobility pro malé a střední podniky

Fakulta humanitních studií University Karlovy v Praze

katedra sociální a kulturní ekologie, 2007

Úvod

Doprava je mezi společenskými oborovými, resortními činnostmi na druhém místě v žebříčku poškozovatelů životního prostředí. Takřka všechny dosavadní prostředky, které vlastní dopravní problémy i dopady dopravy řeší, mají většinou charakter pouze dočasný a s jistým časovým odstupem dokonce generují nárůst dopravy. Proto jsou témata převodu individuální osobní dopravy na dopravu veřejnou nebo méně škodlivou nebo dokonce snížení požadavků na dopravu dynamicky rozvíjená, ne však obecně známá nebo detailně propracovaná. Autor předkládané práce **Bc. Jan Valeška** tedy vychází jednak z aktuální společenské potřeby konkrétních řešení, jednak z odborného deficitu konkretizace těchto řešení v Praze a v neposlední řadě ze svých dlouhodobých pozorování i zkušeností neohroženého pražského cyklisty.

1. Obsahová stránka

Tyto motivace ostatně autor velmi dobře zdůvodňuje v poměrně rozsáhlém úvodu: „Vzhledem k zaměření studia Sociální a kulturní ekologie nebylo možné ani žádoucí upřít pozornost na technická či technologická řešení stávajícího nárůstu individuální automobilové dopravy (IAD). Rozhodl jsem se proto těžiště svého úsilí nasměřovat k nástrojům tzv. nepřímým, „měkkým“, poptávkově orientovaným či sociálním.“ (str. 11)

Práce je logicky a podrobně členěna. Po zmíněném nezbytném úvodu se čtenář seznámí s jejími cíli a strukturou, může však poněkud postrádat zmínku o metodách, jež jsou popsány pouze pro část empirického výzkumu. Absence hypotéz naopak není vzhledem k dobře definovaným cílům na závadu. Valeška totiž v teoretické části textu na základě rozsáhlé rešerše seznamuje s možnostmi „řízení poptávky po dopravě“, mobility managementu, a systematicky je diskutuje jak v teoretické rovině, tak v pražských podmínkách a konečně v případové studii, aniž by si kladl nějaké vstupní otázky s výjimkou přiznaného předpokladu, že omezení individuální automobilové dopravy má příznivý vliv (nejen) na životní prostředí.

V postupu od obecného ke konkrétnějšímu se tak čtenář seznamuje s nezamýšlenými dopady osobní automobilové dopravy ve městech a s možnostmi řešení, dále v teoretické části s dopravními politikami České republiky a Evropské unie a poté již s managementem mobility. Závěrem teoretické části je stručné, ale velmi zajímavé seznámení s případovými studiemi jeho uplatnění ve velkém, středním a malém zahraničním podniku.

Třetí díl práce, praktická část, obsahuje popis empirického výzkumu v malém podniku na hranicích Prahy.

Závěrečné vyhodnocení je střízlivé a přesné, vlastní závěr, byť podmíněný, svým optimismem snad poněkud předbíhá realitu („...je pravděpodobnost nejen jejich podpory a přijatelnosti, ale i skutečného zapojení v praxi velmi vysoká.“ [str. 90]). Snad je to způsobeno i tím, že Valeška příliš nediskutuje distributivní charakter problému (jevy typu černého pasažéra apod.).

2. Práce s literaturou

Výběr českých autorů, které Valeška nastudoval, je jistě reprezentativní, zahraniční tituly jsou pravděpodobně validní i díky dobrému vedení práce školitelkou, které je ostatně patrné i z koncepce a celého textu. Tituly jsou v bibliografii přehledně rozříděny, za zmínku stojí slušný počet zajímavých pramenů vyhledaných na webu. Valeška dovede své prameny dobře využít, bezpečně rozlišuje interpretaci, parafrázi a citaci, dokladuje je v rámci předepsané normy a odlišuje od vlastního tvůrčího vkladu. Zvládnutí textu je pro potřebu diplomní práce plně postačující, rovněž poznámkový a citační aparát požadavkům na diplomní práci odpovídá.

3. Formální stránka

Práce samozřejmě obsahuje český i anglický abstrakt, bibliografii, dokonce včetně seznamu internetových portálů, přehled relevantní legislativy, seznamy zkratk, tabulek a příloh; v úvodu nacházíme i klíčová slova, rovněž dvojjazyčně.

Výjimečně objevíme v jinak příkladně jazykově korektním textu překlep nebo chybu v interpunkci („...bych na rád poděkoval...“ [úvodní Poděkování]). Jinak je práce systematicky uspořádána, jazyk je nesložitý, kultivovaný, výstižný. Rovněž typografické zpracování je samo o sobě na velmi dobré úrovni. Rozsah 105 stran plus 20 stran výtečně ilustrativních příloh plus 2 strany formuláře dotazníku naplňuje požadavek na magisterskou diplomovou práci.

4. Celkové hodnocení

Valeška velmi dobře nastudoval i popsal svůj výkladový rámec i fenomén, jímž se zabývá. Metodicky v podstatě bezchybně postavil svůj empirický minivýzkum, který je také v textu přehledně popsán a vytěžen. Při počtu 23 respondentů je samozřejmě možné zpochybňovat jeho reprezentativnost, nikoli však jeho koncepční použitelnost pro početně velké soubory obyvatel nebo zaměstnanců (jako pilotní výzkum). Jako průkaz nabytých znalostí a dovedností proto jeho diplomová práce nepochybně plně vyhovuje.

S přihlédnutím k uvedeným drobným nedostatkům, ale zejména vzhledem k nesporným kladům, obsáhlosti a úplnosti teoretického textu i doplnění výzkumnou studií **doporučuji diplomní práci k obhajobě a navrhuji hodnocení „výborně“ a bodové ohodnocení podle průběhu obhajoby mezi 16 a 17 body.**

Otázky pro oponentní řízení:

1. Zkoumaný podnik patří do kategorie malých. Jaké jsou podle diplomanta možnosti mobility managementu v českých, resp. pražských podmínkách?
2. Jaký je rozdíl mezi „mobility managementem“ a omezením „transport demand“, resp. „reshaping transport demand“? Jaké jsou podle názoru diplomanta jeho možnosti?